

Domácí úloha z 1. listopadu 2018 (odevzdává se 8. listopadu 2018)

1. Nalezněte rozkladové těleso K polynomu $f = x^6 - 5 \in \mathbb{Q}[x]$ nad \mathbb{Q} a určete stupeň $[K : \mathbb{Q}]$. (Nezapomeňte zdůvodnit, proč je nalezené těleso skutečně hledané rozkladové těleso a proč je stupeň takový, jaký tvrdíte.)
2. Nechť p je libovolné prvočíslo, $a \in \mathbb{Z}_p$, $a \neq 0$. Dokažte, že polynom $x^p - x + a \in \mathbb{Z}_p[x]$ je ireducibilní nad \mathbb{Z}_p .

[Návody:

1. Vyjděte z definice, co je rozkladové těleso polynomu f : najdete nějaké těleso obsahující \mathbb{Q} , které už je tak velké, že je nad ním možné polynom f rozložit na lineární činitele (například \mathbb{C}), hledané rozkladové těleso K získáte jako nejmenší podtěleso tohoto tělesa, které obsahuje \mathbb{Q} a také všechny kořeny polynomu f .

2. Daný polynom $x^p - x + a \in \mathbb{Z}_p[x]$ je možné v okruhu $\mathbb{Z}_p[x]$ rozložit na součin normovaných ireducibilních polynomů. Zvolme libovolný normovaný ireducibilní polynom $f \in \mathbb{Z}_p[x]$, který je dělitelem polynomu $x^p - x + a$. Sestrojme těleso $L = \mathbb{Z}_p[x]/(f)$ a označme $\alpha = x + (f)$. Pak α je kořenem polynomu f , a tedy i polynomu $x^p - x + a$. Opakovaně užijte úvahu, že obraz kořene polynomu f ve Frobeniově automorfismu je opět kořen polynomu f , k tomu, abyste ukázali, že polynom f má alespoň p různých kořenů, a tedy $\text{st } f \geq p$. Odtud odvodíte $f = x^p - x + a$.]